

Ekonomisk prognos för åren 2015–2016**Nya moln över Finlands ekonomi –
inrikespolitiken nära en återvändsgränd**

Löntagarnas forskningsinstitut förutspår att Finlands bnp växer med 0,4 procent i år och med 1,2 procent nästa år, från i fjol. Båda talen är 0,4 procentenheter lägre än i prognosen förra mars. Under den senare halvan av detta år växer nationalekonomin, men mycket långsamt. Tillväxten understöds av en accelererad byggnadsverksamhet och serviceproduktion. Inom industrin understöder avslutande serviceavbrott och ibruktagande av ny kapacitet tillväxten. Nästa år understöder industrin och exporten den ekonomiska tillväxten. Europas accelererande tillväxt påverkar då även Finlands ekonomi positivt. En stram finanspolitik gör knappt något rum för en betydlig tillväxt av konsumtionen i Finland, men investeringarna kvicknar till då byggnadsverksamheten svänger till att växa.

EU-ländernas bnp växer med 1,8 procent i år och med 2,1 procent nästa år. Euroområdet motsvarande tal är 1,5 och 1,9 procent. I den internationella ekonomin är Kinas spirande ekonomiska problem samt Rysslands ekonomiska problem och rubelns kurs de mest betydliga källorna för osäkerhet. Den svagare ekonomiska utvecklingen i Finland i förhållande till övriga Europa förklaras långt av den starkt krympande exporten till Ryssland. Finlands varuexport återvänder i slutet av år 2015 till en tillväxt, i synnerhet eftersom då den kemiska industrins export igen kommer igång. Allt som allt stannar varuexporten ändå på fjolårets nivå. Nästa år vänder varuexporten till en drygt två procents tillväxt. Varuimporten krymper i år med dryga två procent och svänger nästa år till en två procents tillväxt. Bytesbalansen har i år endast ett underskott på 600 miljoner och når nästa år ett överskott på 100 miljoner euro.

Arbetslöshetsgraden stiger under det pågående året till 9,9 procent i medeltal och sjunker nästa år till 9,8 procent. De sysselsattas genomsnittliga mängd minskar i år med 22 000 och ökar nästa år med 5 000. År 2015 förändras konsumentpriserna nästan inte alls från i fjol så löntagarnas reella förtjänster stiger lika mycket som de nominella inkomsterna, med 1,2 procent. År 2016 stiger inflationen till en procent, vilket lämnar de reella förtjänsternas tillväxt på 0,1 procent. Då man beaktar hushållens andra inkomster och beskattningen, stiger hushållens användbara inkomster med 1,4 procent år 2015 och med 0,7 procent år 2016. Den privata konsumtionen stiger motsvarande med 1,0 och 1,1 procent.

År 2016 uppskattas både de privata och offentliga investeringarna att växa med ca 1,5 procent, då de motsvarande talen i år är -0,9 och -1,3 procent. Statens utgifter minskar nominellt med 0,3 procent i år och med 0,5 procent nästa år. Statsekonomin underskott krymper i år med 1,2 miljarder euro till 6,7 miljarder euro. Nästa år är underskottet 5,9 miljarder euro. De offentliga sam-

fundens finansieringsunderskott underskrider i år knappt 3 procentsgränsen och faller nästa år till 2,5 procent i förhållande till bnp. I år stiger den offentliga skuldens förhållande till bnp till 61,2 procent och nästa år till 62,6 procent. Skattesatsen stiger lite under båda åren och blir 44,0 och 44,2 procent.

Finlands exportnäringars och nationalekonomis utsikter är på några års sikt bättre än enligt den allmänna tankegången. Detta tillsammans med att tillväxten på en lite längre sikt inte främjas med att skära ner till exempel i forskning och utbildning eller genom att öka på inkomstskillnaderna, skulle ge upphov till en återhållsam finanspolitik, där de offentliga konsumtionsutgifterna skulle växa med ca en halv procent per år. Offentliga investeringar kunde understöda tillväxten redan på kort sikt.

Regeringens strävanden att minska på Finlands enhetsarbetskostnader ser inte ut att förbättra sysselsättningen nästan alls. Då de potentiellt kunde leda till storskaliga arbetsmarknadskonflikter, åstadkommer ett fasthållande av denna linje en betydlig osäkerhet på omgivningen där både företagets och hushållens agerar i. Som värst sker stora produktionsförluster redan under nästa år. En förnuftigare linje för åtgärder skulle basera sig på att säkerställa att flera kollektivavtal i rad med endast små löneförhöjningar uppstår, vilket ifall det förverkligas skulle garantera att vår priskonkurrenskraft i förhållande till konkurrentländerna förbättras kännbart. ■

Tilläggsuppgifter:

*Prognoschef Eero Lehto, tfn. (09) 2535 7350
Informatör, specialforskare Heikki Taimio,
tfn. (09) 2535 7349*

*Löntagarnas forskningsinstitut,
Långbrokajen 3 A, 6. vån., 00530 Helsingfors
Prognosens pdf-version (på finska och engelska)
finns på adressen: www.labour.fi*

Prognos 17.9.2015

Ekonomisk prognos 2015–2016

Tilläggsuppgifter

Prognoschef
Eero Lehto
tel. (09) 2535 7350

Informatör
Heikki Taimio
tel. (09) 2535 7349

Ekonomisk prognos 2015–2016

Tilläggsuppgifter

Prognoschef Eero Lehto, tel. (09) 2535 7350

Informatör Heikki Taimio, tel. (09) 2535 7349

Försörjningsbalans

	2014	2014	2015p	2016p
	Mrd. €	Procentuell volymförändring (%)		
Bruttonationalprodukt	205,2	-0,4	0,4	1,2
Import	79,4	0,0	-1,5	1,7
Totalt utbud	284,6	-0,3	-0,1	1,3
Export	77,8	-0,7	0,8	2,2
Konsumtion	164,5	0,3	0,7	0,8
privat	113,6	0,5	1,0	1,1
offentlig	50,9	-0,2	0,0	0,1
Investeringar	41,6	-3,3	-1,0	1,5
privata	33,2	-3,9	-0,9	1,5
offentliga	8,4	-0,9	-1,3	1,2
Lagerförändring (inkl. statistiskt fel) ¹	0,6	0,2	-0,9	0,1
Total efterfrågan	284,6	-0,3	-0,1	1,3

¹ Volymförändring uttryckt i procentenheter av BNP.

Källa: Statistikcentralen, Löntagarnas forskningsinstitut

Internationell ekonomi

	Andel av världs-BNP (%)	Totalproduktion, volymtillväxt (%)		
		2014	2015p	2016p
Förenta staterna	16,2	2,4	2,4	2,7
Eur-19	11,8	0,9	1,5	1,9
Tyskland	3,3	1,6	1,6	2,0
Frankrike	2,4	0,2	1,0	1,3
Italien	1,9	-0,4	0,5	1,0
EU28	16,6	1,4	1,8	2,1
Sverige	0,4	2,3	2,8	3,1
Storbritannien	2,3	3,0	2,7	2,5
Kina	17,0	7,3	7,0	6,5
Indien	7,0	7,3	7,5	7,5
Japan	4,3	-0,1	0,4	1,0
Ryssland	3,2	0,6	-4,0	-2,0
Brasilien	2,8	0,1	-2,5	-1,0

Källa: BEA, BOFIT, Eurostat, IMF, Löntagarnas forskningsinstitut

Nyckeltal i prognosen

	2014	2015p	2016p
Arbetslöshet (%)	8,7	9,9	9,8
Arbetslösa (1 000-tal)	232	265	264
Sysselsatta (1 000-tal)	2447	2425	2430
Sysselsättning (%)	68,3	67,9	68,2
Inflation, konsumentprisindex (%)	1,0	0,0	1,0
Lönenivå, lönenivåindex (%)	1,4	1,2	1,1
Hushållens disponibla realinkomst (%)	-1,1	1,4	0,7
Bytesbalansöverskott (mrd. €)	-4,5	-0,6	0,1
Handelsbalansöverskott (mrd. €)	0,9	4,4	4,9
Statens finansiella överskott			
mrd. €	-7,9	-6,7	-5,9
% av BNP	-3,9	-3,2	-2,8
Offentliga sektorns finansiella överskott			
mrd. €	-6,8	-6,2	-5,3
% av BNP	-3,3	-2,9	-2,5
Offentliga sektorns EDP-skuld			
% av BNP	59,0	61,2	62,6
Skattegraden (%)	43,9	44,0	44,2
Korta räntor (3 mån. Euribor)	0,2	0,0	0,0
Långa räntor (10 års statsobligationsränta)	1,4	0,9	1,1

Källa: Finlands Bank, Statistikcentralen, Löntagarnas forskningsinstitut